N°. 166.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag den 29 Mei 1831.

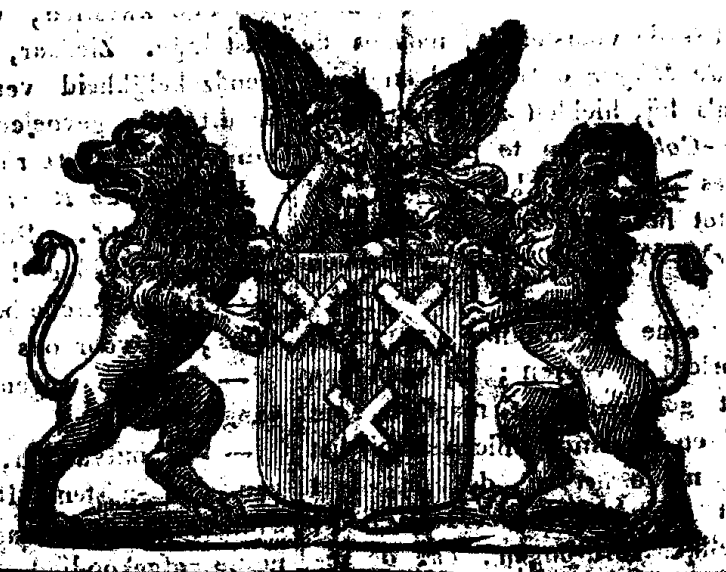

DE GOUVERNEUR DER PROVINCIE NOORD-BRABAND, in aanmerking nemende, dat de redenen en beweegoorzaken, die tot het nemen van dezelfs besluiten van 7 October 1830, A. n°. 20, (*Provinciaalblad no.* 127), en van den 15den Februarij 1831, A. n°. 48, (*Provinciaalblad no.* 29), aanleiding gegeven hebben, bij voortduring bestaan.

Heeft goedgevonden en verstaan; voorloopig te bepalen, dat de Jaarmarkten en Kermissen, welke van nu af aan *tot en met den laatsten Augustus aanstaande* zullen invallen, in de Steden en Gemeenten dezer Provincie niet zullen gehouden worden, met dien verstande nogtans, dat, wanneer de Plaatselijke Besturen mogten vermeenen, dat het algemeen belang het houden van eene of andere *Jaarmarkten* (geene Kermissen) mogt vorderen, het alsdan aan hen wordt vrijgelaten, om zich *tijdig* aan den Gouverneur te adresseren, ten einde, bij uitzondering, tot het houden van zoodanige *Jaarmarkt* te worden gemachtigd; wordende beeren Burgemeesters en Wethouderen der Steden en Burgemeester en Assessoren ten platten Lande, alsmede de Directeuren en Kommissarissen speciaal van Policie in deze Provincie aangeschreven, om voor de nakoming dezes te zorgen.

Gelast voorts, dat dit besluit, door middel van het *Provinciaalblad*, ter kennisse van de voorschreve autoriteiten en ambtenaren zal worden gebragt, tot hunne informatie en narigt, en dat hetzelve wijders, ter bekoming van meerdere publiciteit, zal worden geplaatst in de binnen deze Provincie uitgegeven wordende dagbladen.

's Hertogenbosch, den 20sten Mei 1831.

De Gouverneur voornoemd,

A. J. L. VAN DER BOGAERDE.

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, ontvangen hebbende eene missive van den Heer Controleur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen van den 25sten Mei 1831.

Gezien art. 95b der wet van 28 Junij 1822 (Staatsblad n°. 15).

Maken bij deze aan alle Ingezetenen dezer stad bekend, dat het supplementoir kohier lett. F, der bij voorschreve wet vastgestelde belasting op het Personeel, op den 19den Mei jl., door den Heere Gouverneur dezer Provincie is executoir verklaard en ter invordering aan den Ontvanger overgegeven, zullende dus een iegelijk, na bekomen kennisgeving van zijnen aanslag, verpligt zijn, dien, invoege als daarbij, in overeenkomst met art. 96 der wet, zal zijn opgegeven, te voldoen, op poene van parate executie, terwijl de zoodanigen, die hun aanslag-biljet niet hebben ontvangen, zich van een dubbeld van hetzelve, *kosteloos*, ten kantore des Ontvangers, zullen kunnen voorzien, en zij die zouden mogen vermeenen, dat de aanslag niet overeenkomstig is met hunne opgaven of met de plaats gehad hebbende taxatie, opneming en telling, zich deswege zullen kunnen beklagen binnen den tijd van éene maand na de dagteekening van hun aanslag-biljet.

En opdat niemand hieromtrent onwetendheid voorwende, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, alomme waar zulks te doen gebruikelijk is.

Breda, den 27sten Mei 1831.

DE ROY Vt.

Ter Ordonnantie van dezelven,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUKES.

NEDERLANDEN.

Haag, den 28sten Mei.

Volgens berigten van den luitenant-generaal baron *Chassé* van de Citadel te Antwerpen, was, op den 25sten Mei, aldaar alles rustig.

De *Staats-Courant* dit bovenstaande mededeelende, behelst tevens eene correspondentie tusschen den kapitein van den belgischen staf *Dumortier* en den luitenant-kolonel *Rupertus*. Eerstgemelde, beklaagt zich over beledigingen, uitvaringen, enz., zijn volk door het onze aangedaan, laatstgemelde over verraderlijke snaphaanschoten, door het belgische volk, op het onze gelost. De luitenantkolonel *Rupertus* geeft in zijnen brief zijne vrees te kennen, dat dit gedurig knibbelen en vooral het aanhoudend verraderlijk gedrag der Belgen elk oogenblik de ernstigste gevolgen kunnen hebben, en geeft eenige middelen aan de hand, om daaraan een einde te maken. In een naschrift verklaart de luitenant kolonel, bij het naauwkeurigste onderzoek, niet te hebben kunnen ontdekken, dat de minste uitvaring of beleediging van onzen dant heeft plaats gehad, maar wel, dat, in den nacht tusschen den 22sten en 23sten, de snaphaanschoten waren gevallen en ofschoon er van onzen kant niet op geantwoord was, des morgens ten zeven ure nog een dertigtal schoten van den kant der Belgen voor de sterkte St. Laurens gelost waren, waarbij nog allerlei beledigingen waren gevoegd.

— In de *Middelburgsche Courant* van den 26sten Mei, vindt men de onderstaande brief uit *Sluisbil*, die aregtwijzingen bevat omtrent voorgevallene mededeelingen wegens het voorgevallene met de muitelingen op de grenzen bij Hulst.

Sluisbil, 25 Mei 1831.

Aan uw Edel geachtbaarmeesterlijke zijde, ging ik [illegible] het voorgevallene te Hulst niet slechts onnauwkeurig opgegeven is, maar dat ook daarin de schutters geheel en al die eer ontnomen wierd, welke hun volgens alle billijkheid toekomt, want Ued. zult mij voorzeker toestemmen, dat het verdrijven van een *dertigtal* gewapende Belgen door *tweehonderd* schutters nog geen groot bewijs van den moed en dapperheid van deze laatsten zoude opleveren; dien tengevolge heb ik mij in persoon bij den kolonel onzer afdeeling, als ook bij den plaatselijken kommandant van Hulst begeven, ten einde u het voorgevallene met juistheid te kunnen opgeven.

De Belgen hadden, volgens onderhandsche berigten, 150 gewapende en goed gekleedde soldaten, en bovendien nog zes plunderaars bij zich; een stuk kanon heeft men van onze zijde achter eene borstwering bij de stad geplaatst, doch heeft slechts één schot kunnen doen, doordien een detachement van honderdtig schutters, onder geleide van den luitenant *Laurasco*, in stede van *Broese* vermeld). Een onzer schutters is door een' kogel aan het been gewond; hij heeft desniettegenstaande willen doorvechten, hetwelk hem door den officier van gezondheid geweigerd is; alle manschappen hebben evenwel moed aan den dag gelegd, en in het vervolgen zich door eene sloot begeven waarin 3 à 4 voet water stond.

Overtuigd van UEd. onpartijdigheid in het vermelden der berigten, heb ik vermeend, u eene dienst te bewijzen, door mijn de gelegenheid te stellen, het verkeerd gemelde te redresseren.

Ik heb de eer te zijn, enz.

— In weerwil van de volstandige zucht der Belgen, om in alles hunne fransche naburen na te apen, en dus hun congres zoo veel mogelijk naar de fransche kamer der afgevaardigden te doen gelijken, zoo verraden zekere [illegible] van eenige leden van hetzelve [illegible]. Zoo bij voorbeeld merkte de heer *de Robaulx*, in de zitting van den 25sten, waarvan wij hier onder een kort verslag hebben medegedeeld, bij gelegenheid der beide door eene zoo groote menigte leden geteekende voorstellen aan, dat men, daar er reeds zulk eene groote meerderheid bestond (*sic hierpaden*) aller verderbelijkheden onnoodig was, en men de beide voorstellen dus niet in overweging genomen kon beschouwen. De president schijnt met zijn antwoord vrij verlegen, want zijn zeggen, „dat hij niet wist, wat de overweging van het honorabele lid te beteekenen had," geleek veel naar gissen. De heer *de Brouckere* trachtte den armen president nu eenige verlegenheid te redden, met te zeggen, dat, omdat een voorstel door een aantal leden geteekend is, daaruit niet volgt, dat de aanneming er van zeker is en dat er geene deliberation noodig zoude zijn, maar de minister van financien, niets kan ons van het delibereren [illegible].

Hoezeer dit antwoord niet veel meer beteekende dan dat van den president, zoo schenen de heer *de Robaulx* er echter [illegible] vreden, ten minsten de heer *Rodenbach* [illegible] tot de ontwikkeling van zijn voorstel, strekkende tot de verkiezing van een oppenhoofd van den staat [illegible] ten Junij aan de orde te stellen, en begon met den minister te vragen, of het vóór dat hij het woord opvatte, om zijn voorstel te ontwikkelen, niet noodig was, dat de vergadering [illegible] goedkeurde. Hierop ontstond er een rumoer onder de vergadering, hoewel de redenaar geheel van zijn stuk [illegible]. Zoo dat hij, in zijne [illegible], riep, dat [illegible] de vergadering heeft nog niet [illegible] gesproken; zijn voorstel [illegible] gelezen geworden.

De ontwikkeling der beide eerste voorstellen heeft overig niets meldingswaardigs opgeleverd. Het tweede voorstel is, namens de 95 voorstellers, door den heer *van de Weyer* ontwikkeld en beide sprekers, zoo de heer *Rodenbach* als hij, hielden zich voornamelijk bezig met den prins *van Saksen-Coburg* aan te prijzen.

Niet zoo geheel onbelangrijk was de ontwikkeling van het voorstel van den heer *de Robaulx* tot het verklaren van den oorlog aan Holland (*zie méde hieronder*). Wij laten eenige zinsneden uit hetzelve alhier volgen:

"Thans heeft gij, mijne heeren, eene geldleening van twaalf millioenen ingewilligd, om den oorlog te voeren; gij hebt een decreet gemaakt, waarbij gij het gouvernement magtigt, om eenen vreemden generaal en chef en vreemde officieren bij het leger aan te nemen. Herinnert u, mijne heeren, dat gij, kort vóór de laatste scheiding van dit ons congres, erkend hebt, dat de gebeurtenissen elkander snellijk verdrongen, dat de diplomatie kort van stof zijn moest en dat men zoo spoedig mogelijk tot een besluit moest komen. Wat is er intusschen gedaan? De diplomatie is verdrie-, verviervuldigd; ik vraag verschooning van gedurig op dat punt terug te komen; maar ik heb eenen kleinen weerzin in de diplomatie (*geluch*). Daar zijn ambassadeurs naar Duitschland en ambassadeurs naar Londen gezonden, alwaar men geweigerd heeft, die te erkennen. Op het oogenblik zelf dier weigering zonden wij op nieuw vijf of zes ambassadeurs naar Engeland, om één enkel woord wegens zijn al of niet aannemen van onzen troon te polsen. Ik wil hier niet zeggen, mijne heeren, wat er in ons laatste comité-generaal is voorgevallen, aangezien men overeengekomen is, dat daarvan niet gesproken zou worden, maar het is niet geoorloofd, om hier het tegendeel te zeggen van hetgeen daarin voorgevallen is, en wanneer men spreekt van de meerderheid, met welke de prins verklaard heeft, den troon te zullen aannemen, moet men geenszins het tegendeel zeggen van hetgeen in dat comité-generaal gezegd geworden is. Gij ziet, dat ik het geheim weet te bewaren (*merci gelach*). Ik voor mij verklaar, en het is mij genoeglijk, zulks buiten het comité te doen, dat ik altoos gedacht heb, en althans in het comité niet opgehouden heb te denken, dat het candidaatschap van den prins *van Saksen-Coburg* even als alle andere candidaatschappen, eene wezenlijke *mystification* of een schijnbedrog is. Wat is er uit alle die onderhandelingen gesproten? Hetzelfde van dat wij erkend zijn zouden, verre van dat wij, gelijk een vorig minister gezegd heeft, naast de andere troonen gezeten zijn, zoo is de waarheid, dat wij gergeld en beloofd zijn, dat de conferentie te Londen, in onzen naam onderhandelt, dat wij ongunstige stappen gedaan hebben en dat onze geschillen bijgens ontvangen zijn geworden."

Hier stiet de heer *Claes* aan, dat de heer *Le Hon* toch te Parijs was, waarop de heer *de Robaulx* antwoordde, dat als de heer *Claes* zeide, dat de heer *Le Hon* in Parijs was, hij zekerlijk meende dat deze heer zich te Brussel bevond.

De heer *Le Hon* vroeg, waarschijnlijk, om dit te bewijzen, het woord, en na [illegible] ging eindelijk over de instructie bij het leger en bij de burgerlijke besturen te geven. Aldus voort:

"Daarmit volgt, mijne heeren, dat de werking van het bestuur krachteloos is. Deze staat van zaken moet volstrekt ophouden; het moet het bestuur eenen vaster gang bezitten. Dat men onder de burgers, die geschikt zijn, om het land te verdedigen, eene verdeeling make en voorts van een wapen afzie, dat niemand tot zijne verdediging draagt, ik bedoel de pieken of lansen, welke verouderd worden. Meent gij, dat ons volk gezind is, om zich te bewapenen, boomstaak op schouder voor den vijand te vertoonen en dan een snaphaanschot af te wachten (*een schutterij gelach*). Men dreigt ons dagelijks, Antwerpen in den brand te steken, en echter worde het eigendom hier niet geëerbiedigd. Laten wij ons van ons eigen grondgebied bedienen, om den vijand te slaan, als toebehoort te bekomen. Wij moeten verklaren, dat wij [illegible] hebben, niet over de twistien wegens het territoir te onderhandelen, dat ons oogmerk geenszins is, om tot het maken van veroveringen te oorlogen, en dat, zoo wij eenen inval in Holland deden, zulks alleen zoude zijn om te verwerven [illegible] ons eigen grondgebied ontruimd wordt.

Aldus, mijne heeren," aldus eindigde de spreker, "zal de sanctie van uwe handelingen vervuld zijn. Het leger, dat van hieruit zal worden te rukken, zal alsdan zien, dat men maatregelen neemt, om ons een terrein te verzekeren, hetwelk het wil beroveren. Alsdan zal het vertrouwen herboren worden. Het bestuur zal krachtiger zijn en al onze verdedigers zullen opgaan. Slechts deze loop nam alles hier ons thans reden. Wij zijn indedaad minder gevorderd dan in de maand December, omdat de onderhandelingen geen stap vooruit gegaan zijn en dat alle kwestien, waarvan ons bestaan afhangt, voor ons onbeslist zijn. Ziedaar, mijne heeren, mijn gevoelen en waarom de noodzakelijkheid van den oorlog mij bewezen is. De natie deelt in dit mijn gevoelen, want zij zucht slechts naar het oogenblik, om voorwaarts te rukken en Holland te verderven."

De heer *de Robaulx* zeide eigenlijk: *exterminer la Hollande*, zeide hij niet? ... Die heer *de Robaulx* is toch magtig bedachtzaam zijne uitdrukkingen!

— De Engelsche berigten, loopende tot den 25sten dezer, hebben niets, dat voor ons van eenig belang schijnt, aangebragt.

— Berigten wegens de poolsche zaken hebben wij heden niet ontvangen.

— Wij ontvangen, onder het afdrukken dezer, parijsche berigten van den 24sten. Dezelve hebben geen ander nieuws van eenig aanbelang medegebragt dan, dat de koning van Sardinie eene amnestie afgekondigd heeft waarvan de aan politieke misdaden schuldigen alleen werden uitgesloten. Men zeide echter, dat er naderhand afzonderlijk vergiffenis zal worden verleend aan die genen, welke daarom verzoeken zullen. De fondsen, stonden ter beurze van Parijs, op dien dag, de 5 pCts. 91, 50; de 3 pCts. 65, 70, alles op tijd.

's Gravenhage, den 27sten Mei.

Gisteren zijn alle de afdeelingen van de Tweede Kamer vergaderd geweest over de ontwerpen der begrootings-wetten, waarna de centrale afdeeling insgelijks over dit onderwerp is bijeengekomen. Daarna heeft de commissie tot de petitien eene zitting gehouden. Men ziet het centraal verslag over de begrootings-wetten in de volgende week te gemoet.

Heden zijn sommige afdeelingen nog bijeengekomen over het ontwerp, betreffende het tarief, en zijn verder rondgedeeld de gedrukte processen verbaal over dat ontwerp, waarop de antwoorden der regering reeds ingekomen en bekend zijn.

Naar men verneemt zal de Eerste Kamer Dingsdag aanstaande vergaderen.

— In deze week zijn verschillende couriers uit Londen en van de Engelsche commissarissen te Brussel bij onze regering aangekomen. Door dezelve is er ook een afgezonden met depeches voor den hertog *van Saksen-Weimar* te Luxemburg.

— Sints eenigen tijd wordt er geregeld des middags ten 2 ure bij Z. M. kabinets-raad gehouden, welke door Z. K. H. den prins van Oranje wordt bijgewoond.

De raad van state vergadert steeds volgens gewoonte, op Maandag, Dingsdag en Vrijdag onder het voorzitterschap van den prins, als ook des Woensdags de raad van ministers.

BELGIE.

Brussel, den 26sten Mei.

In de honderd dertiende zitting van het nationaal congres, gisteren, 25, gehouden, zijn eerstelijke voorstellen gedaan. Het eerste van den heer *Rodenbach* strekte, dat de verkiezing van een opperhoofd van den staat op den 1ste juny aan de orde gesteld zou worden; 64 leden hadden dit voorstel geteekend. Het tweede, door een aantal van 95 leden onderteekend, wilde de benoeming van prins *Leopold van Saksen-Coburg* tot koning van Belgie. Het derde was geteekend *Blargnies, Claes, Van Leuven* en *Delhougne* en luidde als volgt: "de ondergeteekenden stellen voor, om, alvorens tot de keuze van een opperhoofd voor den staat over te gaan, de conferentie en den prins *van Saksen-Coburg* op te geven, welke schadeloosstelling men meende te kunnen geven, om Belgie het vreedzaam genot van Luxemburg, Limburg en den linker-oever van de Schelde te verzekeren." Het vierde was van den heer *de Robaulx*, dewelke wilde, dat de oorlog, zonder nieuwe onderhandelingen, aan Holland zou worden verklaard, aangezien de thans erkende onmogelijkheid, om met onderhandelingen een einde aan de zaak te maken, en eindelijk het vijfde, van den heer *Hélias d'Huddeghem*, wilde, dat het rapport over de aanvragen om naturalisatie, geadjourneerd zou worden tot na de verkiezing van een opperhoofd van den staat.

Nadat ieder der voorstellers, en een voor ieder der in massa gedane, hunne voorstellen hadden ontwikkeld, werd besloten, dezelve allen naar de afdeelingen te verzenden.

De orde van den dag bragt de deliberatien mede over de concept-wet, betrekkelijk de traktementen voor de raden in de hoven van Brussel en Luik, welke met 96 tegen 51 stemmen verworpen werd.

In de volgende zitting zijn aan de orde: het rapport over de aanvragen om brieven van naturalisatie en de wet over de nationale beloonigen.

Antwerpen, den 25sten Mei.

De rust is gisteren avond alhier [illegible] geworden. Zo der dat er eenige zelfs schijnbare reden bestond, is het gevaar

naar de woning van zekeren heer *Thiriot* gestormd en heeft, onder het gewoon voorwendsel, dat die heer oranje-gezind was, de venster-luiken verbroken, de glazen ingesmeten, eene menigte flesschen met likeuren aan stukken geslagen en zou zich aan nog meer buitensporigheden hebben schuldig gemaakt, ware de burgerwacht niet toegeschoten, welke de rust hersteld heeft. Twee der belhamels werden gevat, waarvan er een naar de gevangenis werd gebragt en de andere, ten zelfden einde, in handen van een detachement soldaten was gesteld, welke hem, in weerwil der gestrengste orders van hunnen kommendant, lieten loopen.

Luik, den 23sten Mei.

(*Vervolg.*)

Zie hier de, bij gelegenheid van het oproer onder het militair (*zie ons voorlaatste nommer*), door den generaal *van der Meeren*, afgekondigde

DAGORDER.

De stad Luik heeft gisteren ten tooneel gestrekt van eene daad van oproerigheid en van gebrek aan krijgstucht. Eenige onderofficieren van het 3de bataillon des 5den regements infanterie, van den invloed, dien hunne rang hun geeft, misbruik makende, hebben een zeker aantal soldaten medegesleept, en, gewapenderhand, de policiewacht der citadel, welke zich tegen hunnen uitgang hun dezelve verzette, overmand. Zij trokken, onder getier en geschreeuw, naar het plein Saint-Lambert. Daar ontmoette hen de plaatselijke kommandant, welke hen tot hunnen pligt en naar de citadel terug bragt.

Heden heb ik mij in haast derwaarts begeven. Ik heb het bataillon het verlangen te kennen gegeven, om alle klagten der troepen aan te hooren, mits zij op eene betaamlijke wijze wierden ingebragt, om dezelve, zoo zij gegrond waren, regt te laten wedervaren. De belhamels der beweging van gisteren konden echter niet ongestraft blijven. Ik heb twee sergeanten, welke als zoodanig erkend waren, onder mijne oogen doen vatten en aan heb geregt overleveren. Het gezond verstand van eenige compagnien heeft de verleiding dezer stichters van oproer en van wanorden weten te wederstaan; ik betuig er hun luide mijne tevredenheid over, zoo wel als aan hunne officieren.

Het voorbeeld, dat ik gemeend heb, te moeten geven en de gestrengheid, welke ik gebezigd heb en die ik nog meer uitgestrekt zou hebben, indien ik in de bijzonderheden dezer insubordinatie getreden ware, moet de troepen tot waarschuwing strekken voor de fermeteit, welke zij mij steeds zullen zien aan den dag leggen bij alle gelegenheden, waarin zij het ongeluk zouden mogen hebben, om van de lijn hunner pligten af te gaan. Ik behoude evenwel de hoop, dat dit voorbeeld het eenige zal wezen en dat het vaderland, onder de in de derde militaire divisie gestationneerde troepen, soldaten zien mag, België en de edele zaak, die zij geroepen zijn te verdedigen, waardig.

Hoofdkwartier te Luik den 23sten Mei 1831.

De generaal, *ad interim* de derde militaire divisie kommanderende

(Get.) Van der Meeren.

Luik, den 25sten Mei.

Ziehier nog eenige bijzonderheden, wegens het ongelukkig voorval, dat in onze stad heeft plaats gehad (*zie ons nommer van vrijdag*). De dood van den wachtmeester *Dutilleux* is bekend. Eergisteren is er een brigadier aan de gevolgen zijner wonden overleden, terwijl een groot aantal lanciers in eenen meer gevaarlijken toestand zijn. Drie en twintig brave lieden bekwijst, welk een droevig schouwspel, en onder dezen twee officieren, waarvan de eerste een kogel onder het hart gekregen heeft, die den rug weder uit gevlogen is; de tweede is door drie kogels getroffen, waarvan gelukkig niet een dodelijk getroffen heeft.

Driehonderd volontairen zijn als gevangenen in de manege opgesloten. Over het algemeen wordt de krachtige daad der regering, waarbij zij het 7de bataillon vrijschutters afgedankt heeft, zeer toegejuicht.

De generaal *Mertens* vervangt den generaal *Mallinet* in het kommando der provincie Namen.

FRANKRIJK.

Paris, den 25sten Mei.

De president van den Raad van ministers heeft uitgebragt het volgende

RAPPORT AAN DEN KONING.

Sire,

Ingebreken op de wetten, en hier en daar uitgebarsten onlusten, de rust op eenige plaatsen der westelijke departementen gestoord hebbende en de straffeloosheid dier inbreuken en wanordens niet langer kunnende blijven duren, zonder dat partij-geest hoe proeven zal, den aard daarvan te veranderen, zoo heeft het gouvernement naar de krachtdadigste middelen moeten omzien, om spoedig een einde daaraan te maken.

Eenige boosdoeners hebben refractairen aangeworven ten tijde der jaarlijksche lighing, welke deze wenschten, te ontgaan; uit dezen hebben zich benden gevormd, zonder eenigen andere kracht dan de vrees, welke sommigen inboezemen, en de zwakheid, die de overigen ontziet; zonder andere aandrift dan de hebbelijkheden van Chouans, door de gelegenheid des lands begunstigd; zonder ander doel, dan, voor sommigen, roof en plundering, voor anderen, desertie.

Maar overal in vrees te brengen gemoederen hechten aan die wanorden politieke herinneringen, op welker sporen onze waakzaamheid een open oog houdt, en, aangezien eenige staatzuchtige misdadigers met deze zaden van onlust voordeel zouden kunnen doen, zoo moeten wij deze overdreven vrees doen ophouden en alle slinksche ontwerpen verijdelen.

Uit de getuigenis en het aanzoek der regerings-personen, die deze streken besturen, is gebleken, dat eene centralisatie der militaire magt en eene zamentrekking van troepen de bevolking der verontruste gemeenten zou, ten gevolge hebben van door welovergelegde maatregelen en snelheid in derzelver uitvoering, te voorzien in de al te beperkte middelen, welke de plaatselijke regeringen tegen iedere op zich zelve staande poging bezitten.

Ik heb dienvolgens de eer, Uwe Majesteit voor te stellen, om eenen buitengewonen commissaris in de 4de, 12de en 13de militaire divisien te zenden, de noodige troepen ter zijner beschikking en de noodige bevelhebbers tot zijnen dienst hebbende, dan door alle middelen, welke de plaatselijke, kerkelijke en regterlijke magten bezitten, te doen bijstaan; den zetel van mijne werkzaamheden te verplaatsen overal, waar de omstandigheden het zullen vereischen; en alle bevelen der onderscheiden militaire [illegible] de afdeelingen der onderscheiden militaire [illegible] conflict van magt te laten wederhouden.

Het doel van zijne zending moet zijn, het land te bevredigen, eerstelijk, door alle mogelijke middelen van zachtheid, welke hij zal mogen bezigen en vervolgen, indien het noodig mogt zijn, door alle middelen van magt, die ter zijner beschikking staan; echter nog niet door zoodanige hevige en buitengewone maatregelen als de wet veroorloofd en welke, bij den tegenwoordigen staat van zaken, meer hindernissen zouden in den weg leggen dan overwinnen. In het Westen is nog geen staat van oorlog, bij gevolg ook nog geen bekend geen voorwendsel tot een staat van beleg, daar het eene overtreding der wet, welke het den weerspannigen en den rebellen aan te leggen gelukken, te beteugelen.

Het buitengewoon kommissaris van dezen commissaris bestaat, voor het oogenblik, in de eenheid van magt, aan dien opper-officier gegeven, die, van federeren verantwoordelijken minister, den noodigen last stand ontvangende, om van de medewerking der gezagvoerders der onderscheiden administratien verzekerd te zijn, de regelmatigen weg volgt, die aan een [illegible] alleen, in alle onafhankelijkheid, met [illegible] en kracht [illegible]

De plaatselijke besturen zullen hem onophoudelijk hare hulp betoonen voor zoo verre het bestuur zich uitstrekt; de centrale commissarissen van policie zullen hem met hunne waakzaamheid, de bedienaren der godsdienst met hunne weldoenende [illegible] bijstaan.

Op die wijze zal bij meer kwaad te voorkomen dan te beteugelen hebben, zijne magt zal ophouden, zoodra hij de [illegible] in handen der justitie en de refractaire [illegible] vaandels zal hebben geleverd, een resultaat, dat zij vertrouwen te bekomen door de [illegible] tot het herstellen der rust in den boezem eener bevolking, welke daartoe niet misdadige verlangen en behoefte heeft dan de overige provincien van Frankrijk.

Ik heb de eer, Uwe Maj. voor te stellen, om den luitenant-generaal *Bonnet* tot buitengewoon commissaris in de 4de, 12de en 13de militaire divisien aan te stellen.

Ik neeme mij [illegible]

Uwen zeer [illegible]

De president van den Raad, minister secretaris van staat bij het departement van binnenlandsche zaken.

Ten gevolge van dit rapport heeft Z. M. bij ordonnantie van den 19den dezer luitenant-generaal *Bonnet* tot buitengewoon Commissaris in de 4de, 12de en 13de militaire divisien benoemd.

Gisteren luitenant-generaal is donderdag ll. reeds te Nantes aangekomen. Daar heeft, op verschillende punten der Vendée,

eene groote beweging van troepen plaats, zullende aldaar, binnen kort, meer dan 15,000 man bijeen zijn, ten einde met kracht tegen de benden Chouans, welke dit land verwoesten, te ageren, deze benden te verstrooijen en de chefs in hechtenis te nemen.

In weerwil der geruchten van vrede, welke overal in omloop zijn, gevoelt ons gouvernement de noodzakelijkheid, om onze zuidelijke grenzen tegen het gevaar van eenen inval te beveiligen. Uit deze voorzorg, is ongetwijfeld de tijding gesproten van eenen doortocht van troepen door Bordeaux, welker getal men op 30,000 man wil stellen en die een kamp tusschen die stad en Bajonne zouden betrekken. Dit kamp zou gemeenschap hebben met een ander, dat, in de Vendée, nabij Chollet opgerigt wordt. Reeds worden de vestingen Bayonne, Saint-Jean-de-Luz en al de steden in de opperPyreneën versterkt.

Onze fondsen stonden, heden, 23 ter beurze: de 5 pCt. 91,40, de 3 pCt. 65,55, beide op tijd.

SPANJE.

Madrid, den 15den Mei.

(*Particuliere Correspondentie.*)

In weerwil aller oogenschijnlijke vriendschapsbetooningen, besloot het driemanschap *Calomarde*, *Salmon* en *Zambrano* in het geheim, om *Ballesteros* en diens getrouwen ambtgenoot *Salazar* den voet te ligten. De ondergang des ministers van financien scheen des te onvermijdelijker, daar de apostolischen hem de zoogenaamde erkenning van de geldleening der cortes niet konden vergeven en die hunner, welke den koning naderen, namen alle gelegenheden te baat, om deze financiele operatie in een ongunstig daglicht te stellen. Kortom alles was gereed, om den slag te slaan, zelfs de twee lieden, welke de heeren *Salazar* en *Ballesteros* zouden vervangen, waren reeds bij de hand. Maar de heer *Ballesteros* trouwde, den 13den dezer, zijn ontslag van den koning, welk hem weigerde en zoo verijdelde de listige *Ballesteros* de intrigues zijner vijanden. De vrienden van den minister weten den koning niets te maken, dat hij onherstelijk verloren wezen zou, indien hij eenen in hulpmiddelen en uitvindingen zoo vruchtbaren minister moest derven. Zoodat er geen twijfel aan is of de onbeholpene vijanden van *Ballesteros* hebben in plaats van hem te doen vallen, hem meer en meer in zijn ambt bevestigd.

Mengelingen.

II.

Wanneer aandachtig *opmerken* en *gadeslaan*, doet de mensch het eigenaardige, dat het ware, geboren worden, en leidt zich zelven, door een dageraad bestuurd, op het ruime veld der ervaring, waarop hij, wil hij wel doen, vruchten plukt, om die voor anderen te bewaren, of ook achter te laten.

Ik zal hier geene verhalende tooneelen, die onwillekeurig bij elk levend mensch, omtrent het plukken zijner vruchten, te pas komen, bijbrengen, maar het blijk uitsluitend aan het zedelijk gedeelte van het menschelijk geslacht eigen. Hoe algemeen dit en ook schijnen moge, bestaat er toch een wezenlijk onderscheid tusschen plukken en plukken. Eene vrouwelijke smaak zoekt de geurigste en meest bekoorlijke (figuurlijk gesproken) heilzaamste vruchten, terwijl eene andere, met eene gave bedeelde dikwerf wrang en ongezond voedsel, ja zelfs met *buikpijn*, zijne onverschilligheid, gebrek aan kennis of eerzucht te boeten. Dit uitzoeken is, bij het zedelijk dier, instinctief, bij den mensch, natuurlijk aangeboren, doch door opvoeding en voorbeeld gewijzigd.

De beschouwing der wereld, dezer laatste, leert ons, dat vele vruchten plukkerij (namelijk zoo als hier bedoeld wordt) op onze tafels, de geschiedenis (het geschrevene namelijk) niet zoo schijnt, dan de gebeurtenissen zelve, zoo bemerkte ik in mijne jeugd, dat de met onderwijzing, in het afgeloopen, in het tegenwoordige bezaaide akker, niet alle rijpe vruchten beloofde, dat aangenaam, dan niet altijd goed voedsel te kiezen loopt gevaar, zoo ook in deze. Mij dunkt ik zie nog eenige mijner bekenden, met de handen op den buik en in de zijde, wringende om *hofmans-druppels* of warme doeken vragende, met een gezigt . . . . .

Ik heb er zoo eenige aangeteekend, om dezelve te consulteren, in hoe verre mijn voorgevoel mij al dan niet bedrogen heeft. Al deze namen hier neer te schrijven, mogt veelligt te sterk op de verbeelding mijner lezers werken, zoodat zij, bij die personen, zeden pijnlijke trekken mogten ontwaren, en dit zou aan vele (zedelijken en overzienden) gezigten een wezenlijk nadeel doen. Meningen van bekenden, deelden, dat zeer *Ponsonby*, die lachend aan den heer *Lebeau* schrijft of zegt, dat hij deze keer geen *protocol* medebrengt (zie *Courrier*, van den 20sten), dat de man *point du tout*, daar ik voor mij geloof, dat hij dezelfde vreemdheid bezit, en de groene voor den heer *Lebeau* en a. a. en misschien nader meer anderen laat zitten.

Wij van onze zijde dienen evenwel te verzorgen, dewijl wij toch reeds gezegd hebben, dat de letterbeken niet al het goede regt weten, en daar de mogelijkheid bestaat, dat er van het regte ooit gevochten zal worden, zoo zat ik reeds op middelen te denken, om voorzichtig en met vooruitzigt op eenen goeden uitslag, het eerst in den hof te wezen. Alsdan toch, kwamen mij de *watergeuzen* van de 16e eeuw voor den geest, en het woord KAAPVAART stond reeds even zoo schielijk aangeteekend. Dit is immers eene geoorloofde *mandieperij*, vooral daar de overtuiging bij mij opkwam, dat al het onzedelijke, dat daarin opgesloten ligt, geheel verdwijnt, bij het denkbeeld dat men zijn vijand zoo veel nadeel mogelijk mag toebrengen — *c'est reçu*. De Spaansche zeemagt en koophandel werden door de Hollandsche en Zeeuwsche kaapvaarders, in de zestiende eeuw, onophoudelijk getreiterd en groote sommen gelds werden door dit middel in 's lands kassa gestort, ten einde, door deze ondersteuning, den algemeenen vijand ook te lande te benadeelen.

De belgische zeemagt onder den groot-admiraal *van de Weijer* behoeft men vooreerst niet zoo hevig te bestoken! Met de belgische koopvaardijschepen kon men eenen aanvang maken.

Denk dus eens om de KAAPVAART en om de zoete vruchten, want ik ook ben bang voor *buikpijn!*

Zoo is dan het zoogenaamd *nationaal congres* nog vergaderd, om.... wanneer men de Belgen gelooven moet, om te beslissen of het *Oorlog* of *Vrede* zijn zal. Volgens het gebeurde te Amsterdam zoude dat reeds beslist zijn, en die berigten konden wel eens de Bobsselsche vergadering, behalve dat reeds onstuimig, in iets ergers dan in eenen Poolschen landdag doen overgaan. Voor sommige leden zal vermoedelijk reeds eene plaats op de diligence naar Valenciennes, of op de pakat te Oostende opengehouden zijn; want men kan toch nooit weten wat er gebeurt! Het zoude, onder anderen, wel eens kunnen gebeuren, dat de reeds sints lang voortbrullende russen hunne berijders afwierpen en verbijzelden, ten hoogste, dat het eindig ligter valt tot hollen aan te zetten, dan de voortrennenden te doen stilstaan. Sommige berijders hebben dit, naar het schijnt, reeds eenigen tijd geleden, begreepen en den oogenblik van betrekkelijke rust te baat genomen, om van het niet zeer makke beestje af te springen. Of zij, bij die gelegenheid, een beenbreuk bekomen hebben is niet bekend, maar zeker is het, dat men in eenen geraimen tijd niets van *de Celles* en andere *piteurs* van den eersten rang vernomen heeft.

*** Heden, den 27 Mei 1831, overleed op den Huize *Burgst*, nabij *Breda*, de Edelgeboren Heere Mr. CORNELIS, JAN WOUTER, NAHUIJS VAN BURGST, in den ouderdom van ruim acht en zestig Jaren.

BEKENDMAKING.

Op Vrijdag den 3 Juny aanstaande, des voormiddags ten tien uren, zullen op de Boomstraat, te *Breda*, worden aanbesteed het leveren der benoodigde kwantiteit goede en wel bewerkte GRASBOEKEN, tegen kontante betaling bij de aflevering en goedkeuring. Die geneigd mogten zijn, gelieven zich te bevinden op bovengemelde plaats, tijd en ure.

Breda, den 25 Mei 1831.

Namens Regenten.
W. VERLEE,
Rentmeester.

Verkooping van Kaas en Visch te Bergen-op-Zoom.

Krachtens autorisatie van Zijne Excellentie den Heere Gouverneur dezer Provincie, zal, op Dingsdag den 31 Mei 1831, des voormiddags om negen uren, ten Kantore der In- en Uitgaande Regten te Bergen-op-Zoom, verkocht worden 30 VATEN ZOUTE VISCH, 4 MANDEN GEDROOGDE VISCH en 2479 NED. PONDEN KAAS.

*** Ter Steendrukkerij van J. F. HOUTMAN te Utrecht, vraagt een bekwaam DRUKKER, bijzonder geschikt, tot het drukken van PLATWERK en TEEKENINGEN.

Adres, liefst in persoon, bij boven genoemde.

*** Ten gevolge van een besluit des Edelachtbaren Raads genomen in raad van den 20sten dezer, maken Burgemeester en Wethouders van Eindhoven bekend, dat de gewone Jaarlijksche KERMIS, dit jaar invallende op den 5den aanstaande, niet zal gehouden worden.

Eindhoven, den 21n Mei 1831.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
R. PYSMAN.
Ter ordonnantie van dezelven,
VAN STEKELENBORG.
Secretaris.

BELANGRIJK BERIGT.

De ERVEST & COMP. te Breda, zijn ontvangen de vervolgstukken der werken van BUFFON en ENCYCLOPEDIE METHODIQUE, van de Uitgever Th. LEJEUNE te Brussel. De heeren Inteekenaars die, deze vervolgstukken verlangen, kunnen zich bij bovengemelden met eerstvolgende brieven adresseren, ten einde hunne inteekening te vervolgen, in zoo verre zij in België hebben ingeteekend.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.